

8.4.2025

EOAK/5778/2024

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja

Esittelijä: Esittelijäneuvos Piatta Skottman-Kivelä

OIKAISUVAATIMUKSEN KÄSITTELYAIKA ALUEHALLINTOVIRASTOSSA

1 KANTELU

Kantelija pyysi tutkimaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston (jälj. myös aluehallintovirasto) menettelyä asiassa, joka koski perusopetuslaissa tarkoitettua oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelyn viivästymistä.

Kantelija kertoi tehneensä kaupungin oppilaaksiottopäätöksestä (rehtorin päätös lähikoulun osoittamisesta) oikaisuvaatimuksen aluehallintovirastolle huhtikuussa 2024. Aluehallintovirasto oli ilmoittanut, ettei asiaa ehditä käsitellä ennen kouluvuoden alkamista, eikä oikaisuvaatimusta ollut käsitelty 15.9.2024 mennessäkään. Kantelija katsoi, ettei muutoksenhakuoikeus tosiasiallisesti toteutunut, koska oikaisuvaatimusta ei ollut saatu ratkaistua ennen koulun alkua.

Tänne hankitusta aluehallintoviraston päätöksestä ilmeni, että asia oli ratkaistu 17.9.2024 tehdyllä päätöksellä asian raukeamisesta muutoksenhakijoiden peruutettua oikaisuvaatimuksen.

2 SELVITYS

Etelä-Suomen aluehallintoviraston opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue antoi lausunnon.

Lausunnossa todetaan muun muassa seuraavaa. Aluehallintovirastossa tuli vuonna 2024 vireille yhteensä 218 opetustoimen kantelua ja 544 opetustoimen oikaisuvaatimusta. Opetustoimen kantelujen ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn oli ollut ajalla 28.4.–31.5.2024 esittelijäresurssia 3,5 henkilötyövuotta ja ajalla 1.6.–17.9.2024 neljä henkilötyövuotta. Asioiden ratkaisijana oli toiminut johtava juristi, jolle kuuluu myös varhaiskasvatuksen kantelujen ja oikaisuvaatimusten ratkaiseminen. Lisäksi Lapin aluehallintovirastolta oli saatu ajalla 1.4.–30.6.2024 virka-apua kahdeksan kantelun ratkaisemiseen.

Ratkaisija vastaa ratkaisemisen lisäksi asioiden jakamisesta ja esittelijät käsittelyprosessista. Oikaisuvaatimusten käsittelyprosessi saadaan vietyä läpi yleensä noin 1,5–2 kuukaudessa, minkä jälkeen asiaa jää odottamaan ratkaisua. Oikaisuvaatimukset ratkaistaan pääosin käsittelyjärjestyksessä. Kesä-elokuussa oikaisuvaatimusten käsittelyä viivästyttävät asiaryhmästä riippumatta jonkin verran kesälomat. Kesällä 2024 tilannetta ”oikeusturvatiimissä” paikattiin osittain sillä, että tiimissä toimi huhti-heinäkuussa harjoittelija. Lisäksi kesä-elokuussa, jolloin ratkaistavia oikaisuvaatimuksia oli kaikista eniten, jätettiin kantelujen käsittelyä vähemmälle.

Oikaisuvaatimusten ratkaisemisen ajankohtaan vaikuttaa opetuksen järjestäjien päätöksenteon aikataulu; suurin osa koulupaikkapäätöksistä tehdään maaliskuussa. Aluehallintovirastossa pyritään ratkaisemaan mahdollisimman paljon koulupaikkoja koskevia oikaisuvaatimuksia ennen lukuvuoden alkua. Aluehallintovirastossa tiedostetaan, että lapsen on oppivelvollisena aloitettava koulunkäynti hänelle osoitetussa lähikoulussa, vaikka päätös ei ole vielä lainvoimainen.

Aluehallintoviraston mukaan muutoksenhakuoikeuden ei voida katsoa joka tapauksessa jäävän tosiasiallisesti toteutumatta, jos asiaa ei saada ratkaistua koulun alkamiseen mennessä. Muutoksenhakuviranomaisten käsittelyajat vaikuttavat kyllä ihmisten oikeuksien toteutumiseen. Muutoksenhakuoikeus ei tarkoita kuitenkaan sitä, että laissa vahvistettu oikeus saataisiin muutoksenhakumenettelyllä turvattua aina siitä hetkestä alkaen, kun ihmisellä on siihen oikeus.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston aloitteesta aluehallintovirastoissa on 1.3.2025 aloitettu kokeilu, jossa käsitellään opetustoimen kanteluja ja oikaisuvaatimuksia virka-apujärjestelyin valtakunnallisesti. Kokeilulla ennakoidaan aluehallintovirastojen tehtävien siirtymistä vuoden 2026 alussa toimintansa aloittavaan Lupa- ja valvontavirastoon, ja sen merkittävänä tarkoituksena on saada tasattua henkilöstöresursseissa olevia eroja aluehallintovirastojen välillä, jotta asiakkaita voidaan kohdella käsittelyaikojen osalta yhdenvertaisemmin. Kokeilun voidaan arvioida lyhentävän erityisesti Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueelle kuuluvien opetustoimen kantelujen ja oikaisuvaatimusten käsittelyä, koska henkilöstöresurssit suhteessa työmäärään ovat olleet pienimmät Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Lausunnosta ilmeni myös, että kantelijan valtiovarainministeriölle toimittaman kirjelmän johdosta aluehallintovirasto oli antanut toukokuussa 2024 **valtiovarainministeriölle selvityksen** opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueella käsiteltävien opetustoimen kantelujen ja oikaisuvaatimusten määristä ja käsittelyyn varatuista henkilöstöresursseista. Selvityksen mukaan Etelä-Suomen aluehallintovirastossa oikaisuvaatimusten käsittelyyn oli arvioitu kestävän noin 5–6 kuukautta. Oikeusturva-asioiden määrän kasvu oli aluehallintoviraston mukaan ollut jo useamman vuoden hallitsematonta käytettävissä oleviin henkilöstöresursseihin nähden.

Lisäselvityksessä (9.10.2024) oli ministeriölle kuvattu kantelijan oikaisuvaatimuksen käsittelyä.

Lisäselvityksestä ilmeni, että kantelija oli toimittanut täydennyksen oikaisuvaatimukseen 6.5.2024. Lausuntopyyntö kaupungille oli lähetetty 15.5.(määräaika 14.6.). Selvitys kaupungilta oli saatu 13.6. ja vastinepyyntö kantelijalle oli lähetetty 2.7. (määräaika 18.7.). Kantelija oli toimittanut myönnetyn lisäajan mukaisesti vastineensa 19.7. sekä siihen täydennyksen 2.9. Kantelija oli peruuttanut oikaisuvaatimuksen 17.9.2024.

Valtiovarainministeriöstä saadun tiedon mukaan asian ollessa (21.10.2024 lukien) vireillä myös oikeusasiamiehen kansliassa ei ministeriö ottanut aluehallintoviraston toimintaan kantaa. Vastauksessaan kantelijalle ministeriö totesi, että vireillä on valtion aluehallinnon uudistushanke. Uudistuksessa valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä kootaan uuteen valtakunnalliseen virastoon, joka suunnitelmien mukaan aloittaisi toimintansa vuoden 2026 alussa. Tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta sekä sujuvoittaa prosesseja ja palvelua. Valtakunnallinen virasto turvaa hallinnossa asioivien yhdenvertaisuuden muun muassa valtakunnallisesti yhtenäisin käytännöin ja käsittelyajoin.

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeet

Perustuslain (PL) 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

PL 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

PL 68 §:n 1 momentin perusteella kukin ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Säännöksen perusteluiden mukaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta vastaaminen kattaa myös ministeriön alastaan hallintoa koskevan ohjauksen ja valvonnan, jota kautta ministeriöhallinnolle tyypillinen parlamentaarinen luonne ulottuu myös alemmille hallinnon tasoille (HE 1/1998 vp, s. 119).

YK:n **lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen** 3 artiklan 1 kohdan mukaan kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.

Perusopetuslain (POL) 6 §:ssä säädetään oppilaan koulupaikan määräytymisestä. POL 42 §:n 1 momentin perusteella oppilaaksi ottamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Säännöksen 2 momentin mukaan oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen (POL 42 a §).

Saman lain 42 b §:n mukaan oikaisuvaatimus 42 §:ssä tarkoitetussa asiassa aluehallintovirastoon, valitus hallintotuomioistuimeen 42 §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä ja valitus päätöksestä, joka koskee oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta sekä määräaikaista erottamista, tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tässä pykälässä tarkoitetut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallintolain (HL) 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Mainittua lainkohtaa koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp, s. 57) perusteluiden mukaan palveluperiaate ja viranomaisen tehtävien tuloksellinen hoitaminen merkitsevät muun muassa sitä, että viranomaisessa asiointi tulee voida tapahtua sekä hallinnossa asioivan, että viranomaisen kannalta mahdollisimman nopeasti, joustavasti ja yksinkertaisesti sekä kustannuksia säästäen.

HL 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Säännöksen perustelujen (HE 72/2002 vp, s. 79–80) mukaan hyvään hallintoon on katsottu kuuluvan, että asiat tulee käsitellä asian laatu ja siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa. Viivytyksettömään käsittelyyn kuuluisi muun muassa se, että asian ratkaisemiseksi tarvittavat selvitykset ja lausunnot tulisi hankkia riittävän varhaisessa vaiheessa.

Edelleen säännöksen esitöiden mukaan asian käsittelyn vaatimaan aikaan saattavat vaikuttaa asian erityislaatu ja sen merkitys asianosaisen oikeusaseman kannalta. Mitä suurempi merkitys ratkaisun lopputuloksella on asianosaisen jokapäiväisen elämän kannalta, sitä ripeämpään käsittelyyn asiassa tulisi pyrkiä.

Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolain 7 a luvussa. Lukuun sisältyvän 49 a §:n 2 momentin mukaan, jollei tässä luvussa tai muualla erikseen toisin säädetä, oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan tätä lakia. Hallintolain 49 e §:n mukaan oikaisuvaatimusasia on käsiteltävä kiireellisenä.

Viimeksi mainitun säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 226/2009 vp, s. 58) mukaan se, että oikaisuvaatimusasiat käsitellään kiireellisinä, on keskeistä koko oikaisuvaatimusjärjestelmän toimivuudelle ja uskottavuudelle. Siksi asiasta on pidetty perusteltuna ehdottaa säädettäväksi hallintolaissa yleissääntelyn tasoisesti.

Kiireellisyysedellytyksellä on taustansa perus- ja ihmisoikeuksia ilmentävissä hyvän hallinnon ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimuksissa. Erityisesti hyvää hallintoa konkretisoiva hallinnon palveluperiaate edellyttää, että oikaisuvaatimusasiat ratkaistaan joustavasti ja tehokkaasti. Esitetyistä syistä olisi tärkeää, että viranomaiset näkevät roolinsa oikaisuvaatimusasioiden ratkaisemisessa näistä lähtökohdista ja että ne kantavat osaltaan vastuuta siitä, millä tavalla tämä järjestelmä toimii käytännössä. Luonnollisesti kiireellisyyttä olisi syytä arvioida kunkin tapauksen erityispiirteiden valossa, jotta vaatimus ei esimerkiksi heikentäisi asian selvittämistä ja kääntyisi tätä kautta asianosaisen etua vastaan.

Aluehallintovirastoista annetun lain 6 a §:ssä säädetään määräyksestä tehdä tilapäisesti toisen aluehallintoviraston tehtäviä. Saman lain 7 §:n mukaan aluehallintovirastojen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu valtiovarainministeriölle. Lain 8 §:ssä säädetään strategisesta suunnittelusta ja tulosohtauksesta. Lain 10 §:n perusteella aluehallintovirastojen toimintaa ohjaa omalla toimialallaan muun ohella opetus- ja kulttuuriministeriö.

3.2 Arvioinnin yleiset lähtökohdat

Asianosaisen oikeusturvan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että oikaisuvaatimus käsitellään laissa säädetyksi. Myös perustuslain 22 §:n mukaisesta perusoikeuksien turvaamisvelvollisuudesta seuraa vaatimuksia sille, missä ajassa oikaisuvaatimus käsitellään.

Edellä kohdassa 3.1 todetun käsittelyaikoja koskevan yleisen sääntelyn perusteella ei ole esitettävissä yleisiä enimmäisaikoja oikaisuvaatimusten käsittelylle. Säädöstasolla ei ole enemmälti oikeusohjeita senkään varalle, kuinka käsittelyajan asianmukaisuutta tulee arvioida. Laillisuusvalvonnassa käsittelyaikoja arvioidaan tapauskohtaisesti asian laadun ja tapaukseen liittyvien yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Huomiota on vakiintuneesti kiinnitetty muun muassa asian laajuuteen, vaikeuteen ja käsittelyn edellyttämien toimenpiteiden määrään sekä siihen, onko asian käsittelyssä sellaisia passiivisia ajanjaksoja, joiden aikana käsittely ei ole edennyt. Käsittelyajan asianmukaisuutta arvioitaessa ei lähtökohtaisesti ole erityistä merkitystä jaottelulla esimerkiksi sen suhteen, kuinka kauan asia on konkreettisesti ollut käsittelyssä yksittäisellä virkamiehellä; olennaista on asian kokonaiskäsittelyaika.

Hallintolaissa tai perusopetuslaissa ei ole nimenomaisesti määritelty myöskään sitä, mitä tarkoitetaan oikaisuvaatimuksen kiireellisellä käsittelyllä. Hallintolain säännöksen tausta on sinänsä perustuslain 21 §:ään sisältyvässä käsittelyn viivytyksettömyyden vaatimuksessa ja samaa asiaa sääntelevässä hallintolain 23 §:ssä.

Olen aiemmassa ratkaisussani (30.8.2023, [EOAK/4393/2023](#)) katsonut, että säännöksessä asetettu ”kiireellisenä”-kriteeri voidaan ymmärtää tiukemmaksi kuin yleinen lähtökohta asian käsittelemisestä ”ilman aiheetonta viivytystä”. Mikäli näin ei olisi, oikaisuvaatimuksia koskeva erityinen käsittelyaika koskeva – joskin tulkinnanvarainen – tehoste vesittyisi, eikä tällainen erillissäännös olisi edes ollut tarpeellinen. Toisaalta kiireellisenä käsiteltävien asioiden määrän takia käsittelyajat voivat muodostua pitkiksi, eikä kiireellisyyssääntely toteudu käytännössä. Mitä enemmän kiireellisiä oikaisuvaatimuksia viranomaiselle tehdään, sitä pienemmäksi voi kiireellisyyssäännöksen merkitys näin ollen jäädä.

Lienee selvää, että perusopetuslain mukaisilla oppilaaksi ottamista (ja lähikoulun osoittamista) koskevilla päätöksillä voi olla suuri merkitys lasten ja perheiden jokapäiväiseen elämään, mikä osaltaan korostaa – hallintolain esitöissäkin todetusti – oikaisuvaatimuksen ripeän käsittelyn ja päätöksen saantiajakohdan merkitystä. Mielestäni käytännössä tämä voi aluehallintovirastossa tarkoittaa esimerkiksi näiden muutoksenhakuasioiden asettamista etusijalle asian laadun ja henkilön oikeusturvan tarpeen perusteella sekä sen varmistamista, että myös kesälomakaudella asioiden käsittely etenee viivytyksettä.

Laillisuusvalvontakäytännössä (ks. esim. [EOAK/4661/2021](#), [EOAK/7233/2019](#)) on vakiintuneesti katsottu, ettei viranomainen voi ruuhkautuneen työtilanteen, resurssipulan tai esimerkiksi töiden organisointiin liittyvien ongelmien vuoksi jättää huolehtimatta laissa säädetyistä velvoitteistaan. Lähtökohtaisesti hyväksyttävänä syynä käsittelyn viivästymiselle ei ole pidetty voimavarojen vähäisyyttä, vaan on todettu, että viranomaisen tulee tehokkaalla työnjohdolla, työnteen organisoinnilla ja toimintatapojen kehittämisellä sekä muilla käytettävissään olevilla työkulkua parantavilla keinoilla vaikuttaa käsittelyaikojen pitämiseen kohtuullisena. Mainitut keinot eivät kuitenkaan aina välttämättä riitä, jolloin kysymys saattaa olla lainsäädännön viranomaisten toiminnalle asettamien vaatimusten ja viranomaisten käyttöön osoitettujen resurssien epäsuhdasta.

Kunkin viranomaisen tehtävänä on osaltaan päätösvaltansa puitteissa varmistaa tehtäviensä asianmukaisen suorittamisen kannalta riittävät voimavarat. Olennaista asiassa on siten laillisuusvalvonnan näkökulmasta tarkastella paitsi sitä, millaisiin päätäntävallassaan oleviin toimenpiteisiin viranomainen on ryhtynyt, myös sitä, miten se muuten on pyrkinyt saamaan tilanteeseen parannusta siltä osin kuin asia ei ole viranomaisen omassa päätäntävallassa. Kyse on lopulta siitä, onko yksittäinen viranomainen tehnyt sen, mitä siltä kohtuudella voidaan edellyttää.

3.3 Kannanotto

Käytössäni olleiden tietojen mukaan tapahtuma-aikaan aluehallintovirastossa oikaisuvaatimusten käsittely kesti noin 5–6 kuukautta. Asiakirjaselvityksen perusteella käsittelyaikojen pituuteen olivat ilmeisesti vaikuttaneet ennen muuta henkilöstövoimavarojen vähyys suhteessa työmäärään sekä ainakin jonkin verran henkilöstön kesälomat. Asiakirjoista ei ilmene, että kantelijan vastineen (19.7.2024) jälkeen asia olisi aluehallintovirastossa edennyt ennen kuin kantelija oli päättänyt peruuttamaan oikaisuvaatimuksensa.

Käsittelyaikaa koskevan sääntelyn tulkinnanvaraisuus jättää asian arvioinnille tietynasteista väljyyttä. Lainsäädännössä asetettuun asioiden kiireellisen käsittelyn veloitteeseen sekä asian laatuun ja merkitykseen nähden katson kuitenkin olevan varsin vahvoja perusteita lähteä siitä, että asianmukainen oppilaaksiottoa koskevien muutoksenhakuasioiden käsittelyaika aluehallintovirastossa olisi ja tulisi olla selkeästi lyhyempi kuin edellä todettu 5–6 kuukauden käsittelyaika.

Pidän kantelijan asian käsittelyyn kulunutta aikaa liian pitkänä siihen nähden, että kyse oli kiireelliseksi säädetystä oppivelvollisen lapsen perusopetuksen järjestämistä koskevasta oikaisuvaatimusasiasta, eikä käsittelyajan pituuteen ole esitetty laillisuusvalvonnan näkökulmasta hyväksyttäviä syitä. En kuitenkaan katso aiheelliseksi arvostella yksittäisten virkamiesten menettelyä. Totean lisäksi vielä seuraavan.

Oikeusasiamiehen ratkaisukäytännön ([EOAK/4661/2021](#)) mukaan, mikäli laissa asetetut vaatimukset ovat viranomaisen käytettävissä oleviin resursseihin ja toimintamahdollisuuksiin nähden ylimitoitettuja, tulee laillisuusvalvontatyössä käytännön toimijoiden syyllistämisen sijasta pyrkiä löytämään se vastuutaso, joka vastaa resursoinnista ja asianmukaisten toimintamahdollisuuksien turvaamisesta. Mikäli riittäviä resursseja ei ole, lain noudattaminen saattaa käytännössä olla mahdotonta.

Esimerkiksi kiireellisenä käsiteltävien asioiden määrän takia käsittelyajat voivat muodostua pitkiksi eikä kiireellisyysääntely toteudu käytännössä. Mitä enemmän kiireellisiä oikaisuvaatimuksia viranomaiselle tehdään, sitä pienemmäksi voi kiireellisyysäännöksen merkitys näin ollen jäädä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimittaman selvityksen perusteella opetus- ja kulttuuritoimen vastuualueen henkilöstövoimavarat suhteessa asiamääriin vaikuttivat ainakin jossain määrin niukoilta. Aluehallintovirasto oli asiakirjaselvityksestä ilmenevästi pyrkinyt vaikuttamaan käsittelyaikoihin pyytämällä virka-apua muilta aluehallintovirastoilta ja olemalla aloitteellinen edellä mainitussa valtakunnallisessa kokeilussa.

Lähtökohtaisesti oikeusasiamiehen tehtävänä ei ole valvoa viranomaisten voimavarojen riittävyyttä. Jos esimerkiksi henkilöstövoimavarojen vähyys kuitenkin johtaa perusoikeuksien toteutumatta jäämiseen, ei laillisuusvalvonta voi ohittaa voimavaroihin liittyviä kysymyksiä. Tällöin toimialasta vastaavien ja ohjaavien ministeriöiden rooli korostuu.

Valtiovarainministeriön verkkosivuilla¹ julkaistusta ohjaavien ministeriöiden ja aluehallintovirastojen välisestä tulossopimuksesta (vuosille 2024–2027) ilmenevät tavoitteajat kanteluiden käsittelylle. Lisäksi aluehallintovirastojen tulee seurata ja raportoida muun muassa opetustoimen oikaisuvaatimuksia (teemat, määrät ja keskimääräinen käsittelyaika).

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp) on tällä hetkellä eduskunnassa käsiteltävänä. Olen antanut asiassa lausuntoni sivistysvaliokunnalle (21.2.2025, EOAK/1682/2025). Pidän selvänä, että esitetyn sääntelyn toimeenpano ja esityksen tavoitteiden toteutuminen (myös siirtymävaiheessa) edellyttävät riittäviä henkilöstövoimavaroja.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.3 esittämäni käsityksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston tietoon lähettämällä sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Lähetän päätökseni tiedoksi myös valtiovarainministeriölle tarvittavalla tavalla huomioon otettavaksi aluehallintoviraston ja esitetyn Lupa- ja valvontaviraston toimintaa ohjattaessa ja kehitettäessä.

Lähetän päätökseni tiedoksi myös opetus- ja kulttuuriministeriölle.

¹ <https://vm.fi/hallinnonalan-asiakirjat#/>